

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
E N G E D E L M É V E L,

01010101010

Nro 2.

Költ Bétsben, Böld. Afzszony Havának (Januáriusnak)
6-dik napján 1797-dik Esztendőben.

Hadi Környütlállások.

Egy Huszár Oberstlicutenánt Úr' Leveléből:

Siegberg Déc. 21-dikénn 1796. (*Sieg-
berg*, Velzfáliei Városotska, mely a' Raj-
na' jobb meljékénn fekszik, valamivel
alább *Bonn* Városánal, mely túl esik a'
Rajrán). „Ide érkezvénn *Frankfurtonn* ke-
refztül, az útakat majd mindenütt romlott
állapotban találtam, melyeken hamar meg
esik a' fzerentsétlenség. Nevezetessenn a'
Blankenstein Huszár Reg. jének **E. Ober-**

B

sterével Báró *Szentkeresztivel* megbotlott a' lova, s' az Oberster le esett, és kövér Úr lévén úgy meg-sértette a' lábát; hogy 6 hetekig kellett azt gyógyíttatni *Frankfurtbann*. — Formális Fegyvernyúgvás ugyan nintsen ezenn a' részenn is; hanem tsak ugyan a' nagy hidegek miatt meg egyeztek abban a' mi Generálisaink e' tájon a' Fr. Generálisokkal, hogy szünjenek-meg az ellenségeskedésektől. Ezen egyezésnek következése az, hogy a' Frantziák azon sántzaikból, melyeket hánytak *Neuwiednél* a' Rajnai-hídjok és a' Város között, el szállították minden ágyúikat, és tsak 12 embert hagytak egy Tisztel együtt azokban. Szabad mindenik Félnek el-kezdeni az ellenségeskedést: tsak hogy tartozik ezen szándékjáról, kétszer 24 órákkal elébb hírt adni a' másik Félnek: azért is, falukban vagyon ugyan Népünk téli quártélyon: de közel egymáshoz, hogy hamar öfzfe-gyülekezessen ha kívántatik. “

Kéhlnél megént ki tsaptak Dec. 23-dikánn a' Fr. ák; de szerenésetlenül. — A' *Kéhli* táborba, *Moguntzia* mellől egynehány Bat. okat rendelt *Károly* Fő-Hertzeg. Dec. 24-dikénn, a' 3-dik ostrom-árkunk is készen vólt már *Kéhl* előtt.

Velentzéből Dec. 20-dikánn: — „*Bonaparte*, *Mediolanumból* tegnap *Veronába* érkezett, a' hol igen szükséges vala a'

jelenléte, mivel a' Ts. K. Sereg nagy mozgásokat kezdett csinálni, 's egy rész belőle, szándékozott magát egybe-kapcsolni *Faënzánál* a' Római Udvar' Katonáival."

Mediolánumból Déc. 12-dikénn: —
 „*Lodi* Városában fegyvert fogtak a' Lakosok a' Fr. ák ellen. Zúgnak itt is ellenek, és csak egyedül a' nagyobb erőnek, (melyet, szüntelenül igyekeznek a' Fr. ák nevelni) kéntelen következése az engedelmesség. Ily kéntelen engedelmesség vala nevezetessenn azon parantsolatnak telyesítése, mely szerént a' Fő-Nemesek és Gazdagok négy napok alatt tartoztak el hagyni falusi lakásaikat, 's bé-költözni a' Városba, melyet sokann azért kerültek, hogy mególtalmazhassák Feleségeiket a' Fr. áknak erőszakos bújaságától.

Rómából el költözött a' Spanyol Követ *Azara* Florentziába.

A Békesség-kívánásáról, azt mondotta *Pitt* Minister Déc. 7-dikén az Angl. Ország-Gyűlés' 2-dik Táblája előtt, hogy olyanak kell annak lenni, mely, meg-egyezzen a' Nemzet' ditsőségével és tartós boldogságával. Nem tagadta, hogy négy esztendőktől fogva sok költségbe került már a' hadakozás; de más részről vígasztalásul hozta fel annak meg-gondolását, hogy az ellenség, mindég fogyasztotta a' maga erejét 's tehetőségét a' hadakozás közben; *Nagy-Britannia* ellenbenn még virágzóbb

állapotba tette a' maga kereskedését. „Ha — *úgymond* — ez az utolsó fertály-efztendő is oly jól üt ki, mint a' 3' első; úgy az 1796-dik efzt. béli kereskedés, 4 millió font sterlingel (negyven millió forinttal) haladja meg az 1795-dik efztendőbélit.“

A' Fr. Direktórium ellen ki keltek *Boissy és Camus* Déc. 15-dikénn a' Törvényhozó Ifjabbik Tanáts gyűlésébenn azért, hogy a' mely panaszos Jelentésbenn úgy festette le a' Direktórium, Fr. Ország' állapotját, mint a' melyet, sietős segedelem nélkül meg nem lehet a' végső veszedelemtől menteni; és a' mely Jelentést a' Törvényhozó Tanáts, a' Direktóriumnak kívánságára, titkos Ülésben olvastatott fel: azt, tsak hamar azután maga a' Direktórium nyomtatásbann ki-adatta. Sietős segedelmül azt javasolta vólt a' Direktórium a' Törvényhozó Tanátsnak, hogy a' kik, Camerális jószágokat vettek, és még le nem fizették egélfizenn azoknak az árrát, a' hátra lévő summa helyett, adjanak Obligátziókat, mely obligátziók, kész pénz gyanánt szolgálhatnak, és reá mennek mintegy 80 vagy 90 millió líverre.

A' Tengeri dolgokra ügyelő Fr. Minister *Truguet*, Déc. 13-dikénn estve *Brest* felé indúlt *Páris*ba, hogy meg-tekintse személy fzerént azt a' már sokszor szóban forgott, és valamely titkos végre szántt *Bresti* Ha-

jössereget, vagy a' mint némelyek gondolják, maga vegye kormányozása alá.

A' Fr. Direktórium tsak mostanság nyújta oly biztatást a' Törvényhozó-Gyűlésnek, hogy Amerika-meljékénn *S. Domingó* Szigetében, jól kezd folyni a' dolog. Azonban egészszenn más hangúak az újabb Tudósítások. Mert abban a' részében a' Szigetnek, mely ennekelötte is Fr. Országhoz tartozott, *Santhonax* Frantzia Kommiszfzarius fel-fegyverkeztette a' Szeretseneknek leg-nagyobb részét, a' Szigetnek Királytkívánó Lakosai, és Anglia ellen. — Könnyü vólt a' fegyvert kezekbe adni a' Feketéknek; de már most nehéz visszfa venni tőlök; pedig örömet visszfa venné *Santhonax*, mert látja, hogy azt nem a' Fr. Respublika mellett akarják forgatni, melyet nem esmernek Anynyoknak; hanem erővel magok Urai kívánnak lenni. Abban a' részében a' Szigetnek, melyet ez előtt a' Spanyol Udvar birt, de a' Békesség-kötésbenn által engedett a' Fr. Nemzetnek, *Nagy-Britanniai* óltalom alá ajánlották a' Lakosok közzül sokan magokat.

Ostendából írják, hogy az oda való Kikötőhely előtt kétfzer mutatta magát 8 napok alatt az Északi-tengerenn kerengő Angl. Hajössereg, 's el is kapott a' Kikötőhelyből két Hollandus Kalmár-hajókat.

Geidria' Tartománynyában oly öfzfze esküvés nyilatkozott ki, melynek izélja volt, az előbbeni igazgatásnak vizzfza áltása. El is fogattak némeljek az Öfzfze-
esküdtek között, a' mint Déc. 17 dikénn írta egy *Hágai Levél*.

Elegyes Tudósítások.

Az Iffjú Svéd Király' uralkodásának kezdetét, pompásann meg-akarták innep-
leni a' Stokholmiak: de az iffjúi eszten-
dein felül meg értt Fejedelem inkább akarta,
hogy az efféle fényes külsőségekre
szántt pénz, a' szegény Betegeknek és más
Ügyefogyottaknak segedelmére fordíttas-
sék. Ezen kegyes akaratja az Ember-sze-
rető Felségnek teljesedett is.

A' Svéd Király, meg-kegyelmezett a'
maga *Pomerániui* Birtokaibéli *Greiffsvald*
és *Barth* Városokban azon Polgárságnak,
mely, a' Magistrátus eránt mutatott en-
gedetlenség által tette magát bünössé.

Az Orosz Tsászar, *Pál*, a' ki most
életének 42 esztendejét számlálja, rendsze-
rént fel-szokott kelni — a' mint *Péters-
burgból írják felöle* — reggeli négy óra-
kor, 's dolgozik 9 óráig. Akkor, Kato-
nai egézfz Formaruhába öltözik. Tized-
fél órákor maga eleibe botsátja, a' Jelen-
téseket-tévő Stábális-Tiszteket, Adjutánsok-
kat, és Generálisokat. Tíz órákor meg-
jelenik a' parádé-piatzonn, a' hol szok-

tak a' Kompániák mustráltatni, és gyakoroltatni. Végre a' midőn Batalionba állanak öszi a' Kompániák: lóra ül a' Tsárfár, 's maga is kommandíroz valami keveset. — A' Pétersburgi Kalmárokat, kik, különös audientziára kéredzettek hozzá: nem tsak örömet maga eleibe botsátotta; hanem a' leg-barátságosabb módon ki-nyilatkoztatott szívességgel is fogadta Őket: és midőn már ki akartak menni tőle, bizonyosokká tette Őket, hogy minden kedves Alattvalójának szabadon bé lehet hozzája menni. — Mindennap ki szokott lovagolni egyik Fiával, Kísérő nélkül, és majd az Ispotályokat, majd a' Szegényekházaikat, 's más közönséges épületeket tekint meg véletlenül. A' Kereskedésre ügyelt Tanácsot meg-szüntette első Januáriussal, és a' Ministériomnak más Szakaszfai között osztotta fel. — A' harminczadok eránt ismét azt a' Rendtartást állította vízfza, mely vólt 1782-dik eszt. ben. — Valamenynyi Lengyel Foglyok szállítótak által az Orosz földre, 30 's több esztendőktől fogva: mind szabadon botsátatta. *Kosciuskónak* azt is meg-engedte, hogy *Amérikába* mehessen, a' hol *Pulawskyval* együtt *Washington* fő vezérlése alatt hadi szolgálatot tett vólt, melyért még most is jár pensiója. — *Lithvániából* magához parantsolvánn *Pétersburgba* a' Kormányozót *Repnin* Hertzeget, el ha-

lasztatta általa azt az idő tziikkelyt, melyre vala ki szabva a' *Lithvániai* Rendeknek *Slonimba* való öfzfze-gyülekezése, hogy ott, egy Kormányfzék állíttassék fel, mely, még tsak a' *Lithvániai* nevezetnek is, véget vessen.

A' Prufzszus Birodalombéli Lengyelek, nyóltz aranyat tartoznának fizetni egy hor-dó Magyar bornak bé vivéséért. Ez az oka, hogy hajdani szokássok ellen még serivásra is fogták magokat, melyet Húgó Grótius egyedül *Németek' italának* nevez.

Hogy nem régibenn, a' Persák által *Derbentnél* igen meg-verettetett az Orosz Sereg, az erről való hírt nem ítéltük érde-mosnek bé tenni Hírmondónkba azért, mivel annak semmi egyéb fundamentoma nem vólt; hanem hogy egy *Londoni Újság*bann állott: most már az említett Újság — az *ügy nevezett Londoni Kurír* — maga is azt írja, hogy az egész hírben semmi valóság nem vólt. Azt ellenben mindenfelől bizonyosnak hirdetik újjabbann is, hogy a' Persa-hadnak véget vettet az Orosz Tsászfár.

A' Török Tsászfár, hasznára fordítja, a' mint lehet, a' *Konstántzinápoly*ba mind régebben mind újjabbann érkezett Frantzia Fegyver- és Agyúmíveseket. Az elsőbb rendbéliek által t. i. már egynehány Hó-napoktól fogva szüntelen készített minden

féle fegyvert; a' más rendbéliek által pedig új Ágyúöntő-műhelyt állíttat fel.

A' Török Udvar, *Verninac* Konstantinápolyi volt Fr. Minister által a' Fr. Direktóriumnak egy nagy sátorral kedveskedett, a' melyenn, a' nevededő hóld, és egy tsillag szemléltetik.

A' *Chínai* Tsászárság *Kien-Long*, hogy Birodalmához kaptsolta a' *Songári* hatalmas Országot, 's meg-hódoltatta *Tibet* Tartományának nagy tekintetű Pogány Papi Fejedelmét a' *Lámát* is. De nem csak ez által tette magát nevezetessé; hanem nagy tudományja által is, melynek sok tanúbizonyságai közzül nálok, a' *Frantzia* és *Német* nyelvekre is által fordított derék *Versei*. Életének 90-dik esztendejét érvén *Kien-Long*, tsendességre tette magát *Diocletiáriusként*, és maga helyébe, Tsászárrá nevezte a' tizenkettődik Fiát, ki is *Tsing* név alatt kezdvén belé a' Tsászárságba, *Leveleket* 's nagy ajándékokat küldött a' *Chínába* kereskedő *Európai* Hatalmasságoknak, ajánlván magát barátságjokba. — A' *Chínai* Kalendáriom szerént, mely a' *Fő-Városban* *Peckingben* szokott nyomtatódni esztendőként, száznegyvenkilentz millió hatszázezerre megy a' *Chínai* Lakosok' száma, kik közzül 1,462,390-en katonáskodnak; 25,212,514-en adó-fizető 's a' t.

(*Chínáról* így ír egy *Ánglus Fő-Tudós*, kinek meg-betsülhetetlen Munkáit, ama' nagy nevű *Frantzia* Tudós *Condorcet* is meg-tisztelte volna Jegyzéseivel,

ha életének 50-dik eszt jében, áldozatjává nem lett volna, most 3-dik esztendeje, a' gonosz Robespierrenek: „Chína — úgymond — egy már régtől fogva, a' Világon találtatható leg-gazdagabb Birodalmak közül, mind a' földje' termékenységénél fogva, mind azért, mivel igen jól mivelik ott a' földet, 's szorgalmatosok és nagy számmal vagynak a' Lakosok. Több már annak ötfáz esztendejénél, hogy el járta vólt Chinát Marcus Paulus, 's le írta az oda való földmivelést, szorgalmatoskodást és népességet. Szinte meg-egyeznek azonban a' mai Utazóknak Chináról való Tudósításaik is az ő Leírásával. Oka ennek talán az: hogy már sok Századoktól fogva el jutott Chína, a' gazdagságnak arra a' mértékére, a' melynél tovább nem lehet nékie menni, az ő Törvényeihez, 's Rendtartásaihoz képest. Az Utazók, kik ezer más tárgyra nézve, oly igen szoktak egymással ellenkezni: közönségesen meg-egyeznek abban, hogy egy Napzámos dolgozónak Chinában bajosan lehet a' munkája' bériből el tartani a' Háza' népét; és szerentsésnek nézi magát, ha egész napi kapállásáért anynyit kaphat, a' menyinn estve, egy kevés riskását vehet. A' Mesterember' állapotja talán még rófszabb: mert nem a' maga Házánál várja isendessen, mint az Európai Mesterember, hogy meg-keressék őtet a' munkájáért, hanem műszerestől együtt futkos fel 's alá az útszákonn: úgy kínálkozik a' szolgálatjával, 's köldülja mintegy a' munkát. A' Chínai alsó rendű Nép, alábbvaló a' leg-szegényebb 's nyomorultabb Európai Népeknél. — Bizonyosnak befzéllek, hogy Kanton' izomszédságában ezernyi Familiák vagynak, a' melyek nem férvén a' szárazonn, a' víz hátán laknak kis-hajókban, 's a' folyó-vizekben, és a' tsatornáknban való halaszgatásokból élösködnek; de úgy is meg-szorúlnak sokszor; hogy az Európai hajókból a' tengerbe ki-hánytt szemetet 's rusnyaságot is fel-szedik. A' döglött 's már fél rothadásban lévő kutyát 's matskát, szintoly jó ízűen meg-eszik; mint más vidékeknek Lakosai a' leg-egészségesebb eledelt. A' házasságra nem az az ösztönjök a' Munkás-Embereknek Chinában; a' mi Északi-Ámerikában, a' hol örvend a' Legény és szerentsésnek tartja magát, ha a' középfzerű, vagy alsóbb rendből is, négy vagy öt

nevendék Árvákkal együtt kaphat valamely Iffjú Özeget Feleségül magának: mivel ott egy Gyermeke, minekelőtte arra a' korra jutott, melyben el hagyhatja a' Szüléi házat: meg-keres anynyit esztendőnként, hogy abból, ha minden költségeket le von is az Atya, melyeket tett a' Gyermekeére, marad száz-font sterling (ezer forint) nyereség. Chinában, az szolgál inkább a' munkájok után élő Embereknek ösztönül a' házasodásra, hogy ha nints módjok tartani Magzatjaikat: azt tselekezik vélek, a' mi tesszik Nékiek. Minden nagy Városokban Chinának, minden éjtszaka, számos ki tett Tsetsemök találatnak az útszák' szegeleteinn, és a' piatzok' közepenn. A' folyó- vizekbe, tsatornákba, tengerbe is fúlasztódnak sok Gyermekek, nem különben mint valamely kutya-kölykök. Sőt a' mint állítják az Útazók, különös kiaszfzisa (rendje) van Chinában az olyan szörnyű hivatalú Embereknek, a' kikre szokták bízni a' Szülék, fizetés mellett, önnön Magzatjaiknak a' vízbe való fúlasztatását.)

A' Fr. alsóbb Oskolák' rendbe-szedésének ki-dolgozására, hat Tagjait szemelte ki Párisban a' Tudományokra ügyelő Memzeti Társaság. kiknek neveik: *Laplace, Lapede, Röderer, Gregoires, Fontanes, Vincent.* Ezeknek halznos munkálódása felől annál nagyobb reménység vagyon: mivel későbben melléjek rendeltetett, a' Néhai Augustodunumi (Autuni) Püspök, *Talleyrand-Perigord* is, a' ki, nagyon ért a' Nevelés' mesterségéhez. Ez a' ritka tálentomú Ember, minekutánna 3 esztendőket töltött volna *Északi-Amerikában*: tisztességesenn visszfa - hívattatott onnét, el hagyott Hazájába, mely, sok más derék Fiai eránt nem vólt háládatos.

A' Frantzia Újjítók, 1789-dik esztendő-től fogva, a' Respublikának negyedik

esztendejéig, tizenhatezerhatfázhetvenkét
 Törvényeket hoztak, melyeket, *Rondon-
 neau* nevű Könyvnyomtató kiadott egy-
 gyütt nyomtatásbann. (*Nem telt vól-
 na annyira az említett Törvények' szá-
 ma, ha azok közzül mind egygyiknek
 a' Fábrikánsát, vagy Fábrikánsait, az
 a' Lélek vezérlette volna, mely vezérlet-
 te Montesquieut, midőn írta ő, az Esprit
 de Loix (Törvények lelke) nevezetű muu-
 káját, melynek előljáró Beszédjében, arany
 egy kívánság ez: „Ha meg tselekedhetném,
 hogy minden Lakosnak újj okai legyenek
 szeretni: Fejedelmét, Hazáját, Törvény-
 nyeit, és az Igazgatást, a' mely alatt
 született: leg-boldogabbnak tartanám ma-
 gamat a' Halandók között.*) — De kétség
 kívül, sokat vizsgálva marasztott volna azok
 közzül a' temérdek Törvények közzül a'
 Charondás'-regulájának fő-törvényül való
 bé-vevése is, mely régula abból állott,
 hogy hajdann a' Thúriusoknál Olasz-Or-
 szágbann, a' mely Ember új Törvénynek
 javaslásával állott elő a' közönséges pia-
 tzon, tartozott elébb egy kötelet vetni ön-
 nön nyakába, 's úgy tenni fel a' Tör-
 vényt, melyet ha helyesnek talált a' Nép:
 úgy kivette a' kötelet a' Törvényadó nya-
 kából; de ha helytelennek és kártékonynak
 ítéldött a' Törvény: úgy, az alkalmatlan
 Tanátsos, bezzeg meg-adta az árrát, a'
 tsupánn képzeltt hasznú változtató szándé-

kának: mert a' tulajdon maga kötelével fojtódott meg. — Ezt így beszéli Sicíliai Diodorn.)

Északi Ámérikában, az Angliai fajta Közönséges-Társaságnak egységét, félthetőképenn érdeklik az ellenkezések, melyekre alkalmatosságot szolgáltatott ez a' Kérdés: Ki légyen *Washington'* helyébe Elölülője a' Fő-Kormányzéknek?—*Georgia'* Tartományyában, *Jackson* Urat nézte ki a' Nép a' végre; *Új-Jerseyben* *Lavington* Urat; *Adams* Úrnak pedig, sok Emberei vagynak a' Városokban.

Száztizenegy esztendő's korában hala meg a' múlt Déc. 6-dikán *Kopenhágá-*ban, egy *Magnus Efrain* nevű Zsidó, a' ki *Lemberg* Városából vette származását. Négy Királyok alatt élt. Láta 1718-dik eszt. benn a' *Kopenhágai* nagy égést; látta az annál nagyobbat is 1795-benn. Feddhetetlenül viselte magát egész életében, melynek utolsó Hónapjaiig szüntelen egészséges is vólt. A' múlt esztendőben festette le és igen jól el találta egy Festő a' Képét, melyet a' Korona - Örökös *Fridrik* Hertzeg vett meg magának.

Bét s.

A' belső Városhéli Szabómesterember-Polgárok, és a' külső Városokbéli Házigazdák, 312 forintból 34 xr. ból és egy dénártból álló summát adakoztak öfzfze, a'

tűz által meg-károsított *Szekszárd* Magyar Mező-Városbéliek' számára.

Napkeleleti-Gallítzia' Kormányozójává nevezte Ő Felsége Gr. *Wurmbrandot*, ki, a' *Karinthiai Kapitányságnak* vala Elöl-ülője.

Barkó Magyar Lovas Regimentjéhez Obersterré rendelte Ő Felsége Gróf *Keglevits* Érdemes Vitéz-Hazánkfiát, ki annakelőtte egy Uhlánus-Sereget vezérlett vala maga neve alatt Oberstlieutenánti fővel, mely Uhlánus-Seregnek Kommendánsává lett a' *Wurmser*' Hufzárjai közzül *Vogel* Oberstlieutenánt.

A' Külső dolgokra ügyelő Ministert Báró *Thugutot*, Sz. István Rendjének nagy Keresztjével; Báró *Geneyne* Feldmarschal-lieutenántot pedig, ugyan azon Rendnek Kis Keresztjével tisztelte meg Ő Ts. Kir. Felsége.

Magyar - Ország.

Zimonból írják, hogy ott Déc. közepe' tájján, a' hirtelen kezdődött nagy hidegek, véletlen zajlását 's bé-fagyását is okozvann a' *Dunának* és *Száváának*, sok károkat tettek mind a' malmokban, mind a' hajókban. Számos malmokat a' Török földre vittek által a' jég-darabok, 's onnét kellett őket nagy bajjal vízfsza-szállítgatni, 's némelyek közzülök igen meg vóltak ron-

gálva. A' Felsőg' gabonáját szállító hajók közül kétfáz fagyott részszerént a' Dunába, részszerént a' Szávába, 's kettőt, melyek, zabbal vóltak rakva, öszsze is zúzott a' jég. Két Kalmár-hajók' Urai tiz ezer forint kárt vallottak.

Debretzenből Decemb. 18-dikánn: -- „Nálunk az egész Ösz, majd minden eső nélkül való vólt, mely miatt a' szántóvető emberek, elegendő öszvetést nem is tehettek; abban is, melyet tettek, a' szárazság miatt lévő sok egér és hörtsök sok helyekenn ki-mondhatatlan kárt tett; kivált a' hörtsököknek oly meg-szapordások vólt, a' minémüre a' leg-öregebb emberek sem emlékeznek; és még embert is öltek. Nevezetesenn egy *Ugra* nevezetű falu' határainn ez történt: Ki mégyen egy ember másod magával a' mezőre, hogy oman, egy boglya szénáját a' fzeke-rénn haza hozza; mellé állanak fzekérral a' boglyának; az egyik ember a' fzekérenn marad, hogy a' fzekeret rakja; a' másik felhág a' boglyára, hogy arról a' szénát a' fzekérré hányja: alig vét annak a' tetejéről két villa szénát a' fzekérré, azonbann a' boglyának közepébe bé esik egy nagy jukba, melyet a' hörtsökök tsináltak, öszszeörölvén a' szénát a' boglya' közepébenn: kiált a' másiknak, hogy ne hagyja; a' hörtsökök mardossak ábrázatját és nyakát.

Fel-mégyen a' másik a' fzekérről a' boglyára; de nem birvann ki-húzni, mivel az ő le-nyújtott kezét is mardosták; míg a' szomszéd tanyára mégyen több emberi segítségért, addig, a' bé-esettet, a' hörtsökök meg-ölik. Többnyire az ősz, az el múlt nyarat meg-fzokta síratni, vagy a' jövendő telet, az az, esővel bútsúzik el atól; ezt pedig esővel köszönti; de most az ősznek minden része száraz volt. A' régi szántó-vető emberek, ezek miatt, nem igen bőv esztendőt jövendőlnék; még a' Mészárosok is tapasztalták az ősznek szárazsága miatt való kárt: mert a' vágók a' miatt nem ehelvén 's nem ihatván eleget, nem igen fagygyasok, 's húsosok. Ezen ősz nagy szárazság okozta talán azt is; hogy a' búzának, rozsnak, árpának 's egyébnek árra is nálunk sokkal feljebb ment, úgymint: a' 2 Rftos szép búza háromra változott 's a' t. Karátson Havának fel-tetfzése ugyan tsak jó reménységet nyújtott: mert az ősz száraz földet egész környékünkön majd mindenütt bokáig való kövérítő hó lepte bé. "

* * * *
* * * * *

(Fél árkos Tóldalékkal.)